

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
GRĖSMIŲ VALDYMO IR KRIZIŲ PREVENCIJOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS REZERVO ĮSTATYMO NR. VIII-
1908 2, 8, 10, 13, 17, 18-1 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
(toliau – Projektas)**

(TAP-21-1146)(2) (TAIS NR. 21-27914(3))

(TAP-21-1147)(2) (TAIS-21-27915(3))

2021-08-30 Nr. NV-2073

Vilnius

Projekto rengėjas. Žemės ūkio ministerija.

Projekto tikslas. Užtikrinti valstybės rezervo formavimą Lietuvos valstybei mažiausiais kaštais.

Dabartinė situacija. Šiuo metu galiojantys valstybės rezervo formavimo būdai, nustatyti Lietuvos Respublikos valstybės rezervo įstatyme (toliau – Valstybės rezervo įstatymas) bei Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatyme, nesuteikia galimybės sudarant preliminarįsias viešojo pirkimo–pardavimo sutartis (toliau – preliminariosios sutartys) su tiekėju (-ais) atlyginti už valstybės rezervo atsargų rezervavimą. Valstybės rezervo formavimas pagal preliminarįsias sutartis įpareigoja tiekėją (-us) sudaryti susitarimą su pirkėju tam tikram laikotarpiui ir nustatytomis sąlygomis nežinant, ar pagrindinė pirkimo–pardavimo sutartis bus sudaryta. Išskyla rizika tiek Lietuvos valstybei, tiek tiekėjui (-ams), kad ekstremaliųjų situacijų ar krizės metu, paskelbus mobilizaciją, įvedus nepaprastąją ar karo padėtį, tiekėjas (-ai) gali nepasirašyti pagrindinės sutarties, kadangi negalės tuo momentu įvykdyti susitarimo sąlygų dėl pakankamo prekių kiekio, tuo tarpu Lietuvos valstybė neužtikrins įsipareigojimų aprūpinti Lietuvos gyventojus žemės ūkio ir maisto produktų atsargomis.

Projekto esmė. Įstatymo projektu siūloma įtvirtinti naują sąvoką – rezervavimo sutartį, kuri leistų tiekėjui už atlyginimą, nustatytą sutartyje, rezervuoti valstybės rezervo tvarkytojui materialinių išteklių atsargas ir prireikus jas perduoti valstybės rezervo tvarkytojui nuosavybėn už rezervavimo sutartyje nustatytą kainą.

Derinimas. Įstatymo projektas buvo skelbtas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje ir derintas su Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija, Lietuvos Respublikos finansų ministerija, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija pastabų ir pasiūlymų pateiktam įstatymo projektui neturėjo. Į Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos, Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos ir Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas atsižvelgta.

Projekto įgyvendinimo kaštai ir nauda. Priimtam Įstatymo projektui įgyvendinti reikės apie 600 tūkst. Eur valstybės biudžeto lėšų per metus. Žemės ūkio ministerijai valstybės rezervo atsargoms saugoti 2022 m. numatyta papildomai 300 tūkst. eurų. Taip pat pažymėtina, kad Žemės ūkio ministerija savo banko sąskaitoje turi grąžintą PVM pardavus valstybės rezervo atsargas – 274.5 tūkst. eurų. Atsižvelgiant į tai, 2022 m. papildomų išlaidų beveik neturėtų atsirasti, tačiau 2023 m. papildomų lėšų poreikis beveik neišvengiamai kils. Kalbant apie Projekto įgyvendinimo naudas, Įstatymo projektu bus įtvirtinta teisė mokėti tiekėjams už jų patiriamus nuostolius dėl valstybės rezervo atsargų rezervavimo. Taip pat Lietuvos valstybė patirs mažesnius kaštus nei valstybės lėšomis įsigydama materialinių išteklių atsargas.

Atitiktis Vyriausybės programai. Projektas tiesiogiai įgyvendina Vyriausybės programos XI misijos „Stipri ir saugi Lietuva“, Vyriausybės programos įgyvendinimo plano 11 projekto „Koordinuotas valstybės institucijų atsakas į nacionalinio saugumo grėsmes“ iniciatyvą „Užtikrinti kaupiamą valstybės atsargų rezervą“, kurios įgyvendinamasis veiksmas – „peržiūrėjus valstybės rezervo sudarymo principus, parengti ir priimti Valstybės rezervo įstatymo pakeitimo įstatymą – nustatyti mechanizmą, kaip valstybė turėtų efektyviai apsirūpinti reikiama išteklių“. Šio veiksmo įgyvendinimo pradžia – 2021 m. IV ketvirtį, pabaiga – 2022 m. IV ketvirtį.

Dalykinio vertinimo išvada. Siūlytina Projektą svarstyti Tarpinstituciniame pasitarime ir neatsiradus poreikiui taisyti Projektą, jį išsyk svarstyti artimiausiame Vyriausybės posėdyje (B dalyje).

Patarėjas

Emilis Kazlauskas

